

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Thomæ Tamburini Societatis Iesu Siculi
Caltanisettensis, In Alma Vniversitate nobilis Civitatis
Messanæ, Theologiæ Primarij Professoris. Explicatio
Decalogi Duabus distincta partibus**

In qua omnes ferè conscientiæ casus, ad decem Præcepta pertinentes,
mira brevitate, claritate, & quantum licet, benignitate declarantur

Continens sex Libros posteriores in Decalogum, id est, expositionem
præceptorum secundæ tabulæ

Tamburini, Tommaso

Monachii, Anno M.DC.LIX.

Pictor, Histrio, & Vector ejusdem Amasiæ, num. 28.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39995

Quod facillimo negotio vitare potest; per quam difficile est¹⁾) donec alia vendi ratio diligenter conquirenti non aperitur.

¹⁾ Sanc. Pontius, Castropol. contra Averium, & Bonac. apud Dian. p. 5 tr. 8. resol. 5. u. Petr. Hurtad. apud eodem l. c. ref. 6.

29. Licet tamen famulo, sed non nisi addito timore notabilis damni, explicati nu. 19. emere pro domino depietam jam imaginem concubinæ, sicut etiam modis dictis ibidem, & nu. 18. ornare heram meretricem, comitari &c. quæ tamen simplici amico non concedimus, ut colligitur ex num. 20.

Ratio, quod servus emere dictam imaginem faciliter possit, quam pictor pingere, est, quia minor cooperatio est in sola emptione; ipse enim dominus facile emere per se posset, at non potest per se pingere.

30. Qui ex officio lecticas humeris portant, vel rhedas agunt, possuntne licet, pretio conducti, puellam scienter ad lascivium adolescentem adducere? Ajo, non posse, quia id, nec excusat ratio famulatus; hi enim famuli seu subditi non sunt; nec amissio lucri, quia hoc est satis exiguum, juxta modo dicta de pingentibus amasiam. Habeo tamen unum apud Navarrum, ex quo aliquid benignius colligi probabiliter potest. Ex his (inquit) videatur colligi ratio defendendi multos à peccato, saltem mortifero, modo, ut in casu præponitur, non placeat eis peccatum, & faciant obsequia prædicta ob aliquem bonum finem, puta eo, quod exhibeant illa, officij sui caussa, vel ob justam mercedem; licet enim hæc officia, & obsequia

sint valde coniuncta peccato, non tamen sunt secundum se, & suapte natura peccata, & ideo sejungi possunt à peccato per finem diversam & sejun-
ctum. Hæc ille. Nota illud (officij, vel ob justam marcedem.) Hanc sententiam sequitur etiam Merolla a & Diana, b excusantes eos, qui ex officio puellam incurra ad amasum du-
cunt.

x Navarr. l. 5. consil. in secunda edit.
conf. 5. de pœnit. circa finem, a Merolla
t. 1. d. 2. c. 4. dub. 10. coroll. 3. n. 280.
b Dian. p. 3. t. 6. ref. 21.

31. Disparitas autem erit inter hos,
& inter pingentes turpia; nam si ij ve-
ctores, seu bajuli adeo sint religiosi, ut
nolint, se suraque operas locare in e-
iusmodi vocationibus, facile in suo
luero notabiliter laderentur, quod non
est communiter in illis turpibus de-
pingendis.

32. Et hic item nota discrimin inter
has artes; qui enim profitetur artem
v. g. histricam turpia representan-
tem, semper est damnandus c (nisi
forte illum rarissimum casum dictum
num. 28. excipias,) quia proxime e-
iusmodi ars adnectitur ad turpia; At
non ita sculptura, pictura, bajulatus,
vel similes artes. Hæc enim per se non
sunt occasiones peccatorum in proxi-
mo, sed mere per accidens, ita ut pœ-
cata facile, & ut plurimum vitari pos-
fint.

c Petr. Hurtad. 2. 2. d. 76. sec. 6.
§. 181.

Cooperatio vestimentum.

33. Causa justa, & proportionata

œnsatur, ut quis sua vendat, jactura,
quam pateretur, si res suas, quas ve-
nales habet, nequaquam venderet:
dummodo venditio non sit contra ju-
stitiam. Itaque potest quis vendere
agnim infideli, quem scit, usui fore
ad sacrificium. Idoli, fucos mulieri,
quos scit emi, ut ad turpem amorem
illis peruncta juvenes alliciat: aleas &
taxillos eis, qui in ludo illico sunt il-
lis abusuri. Caupones item possunt
ministrare cibos in die jejunij, tum
quando dubitant, an ad se divertentes
à jejunio excusentur, tum quando pu-
tant, eos non excusari.

34. Potest etiam quis vendere, vel
etiam locare domum suam meretrici,
vel usurario publico: imo id posset
fieri, ex Sane. d etiam nulla excusante
causa, quia locus est valde remote
coniunctus cum peccato abutentis, &
sic posset etiam abiuti aere, cibis, alijs
que rebus innumeris; nisi tamen lo-
cus esset ratione situs magis aptus ad
alliciendos homines, vel vicinitas me-
retricis multum noceret honestis fa-
minis in vicinia commorantibus: nam
tunc requiretur causa, qualis certè
sufficiens esset, non posse alijs hone-
stioribus locari; & nisi esset lex, ne id
fiat; ut certe excommunicatur e in
sacro textu, qui domum locat usura-
rio alienigenæ.

d Sane. t. 1. in dec. 6. 7. nū. 20. e c,
t. de usuris. m. 6.

35. Qui vendunt esculenta solutu-
ris jejunium, excusantur, si timent di-
minutionem emptorum, præcipue
cum raro ex tua denegatione ij jejunio
sint vacaturi; nullo enim negotio,
quod tu denegas, alij porrigent.

Vnam

